

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΑΜΠΙΑΝΑΚΙ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΜΕΣΑ ΣΕ ΕΝΑΜΙΣΗ ΜΗΝΑ

«Βόμβα» η γήρανση του πληθυσμού...

■ Εκτόξευση του μέσου όρου ηλικίας την επόμενη 20ετία

Δεν είναι η πρώτη φορά που το ΔΝΤ χτυπά τον κώδωνα του κινδύνου για τη γήρανση του πληθυσμού, που αποτελεί τη μεγαλύτερη «βόμβα» για τις χώρες της νότιας Ευρώπης.

Το ποσοστό των συνταξιούχων σημειώνει άνοδο με ρυθμό δυσανάλογα μεγαλύτερο έναντι του ποσοστού του εργατικού δυναμικού

Μάλιστα, υποστηρίζει πως μέσα στα επόμενα 20 χρόνια ένα μεγάλο ποσοστό των εργαζομένων θα κοντεύει να βγει στη σύνταξη, που σημαίνει ότι θα υπάρξουν άμεσες επιπτώσεις στο συνταξιοδοτικό σύστημα, στην οικονομία, στην παραγωγικότητα και στην ανάπτυξη.

Οικονομικές επιπτώσεις στις αδύναμες χώρες της Ευρωζώνης, όπως η Ελλάδα, η Ισπανία, η Πορτογαλία και η Ιταλία, εξαιτίας των δημογραφικών προβλημάτων, αναμένει τα επόμενα χρόνια το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ).

Μείωση της παραγωγικότητας κατά 3 μονάδες

Σε ειδική έκθεση για το ερ-

γατικό δυναμικό των χωρών της Ευρωζώνης, το Ταμείο προειδοποιεί ότι η γήρανση του πληθυσμού θα επιφέρει μείωση της παραγωγικότητας τα επόμενα χρόνια, ένα πρόβλημα το οποίο καθίσταται άκρως ανησυχητικό, δεδομένης της υψηλής ανεργίας και του μεγάλου δημοσίου χρέους.

Βάσει των στοιχείων του ΔΝΤ η μέση ηλικία του ευρωπαϊκού πληθυσμού θα αυξάνεται καθ' όλη τη διάρκεια των επόμενων 20 ετών, έχοντας ως αποτέλεσμα:

Πρώτον, το ποσοστό των συνταξιούχων (65 και άνω) να σημειώνει άνοδο με ρυθμό δυσανάλογα μεγαλύτερο έναντι του ποσοστού του εργατικού δυναμικού (ηλικίας 15 - 64).

Δεύτερον, η μέση ηλικία του

εργατικού δυναμικού να αυξηθεί σημαντικά, καθώς το ποσοστό των εργαζομένων ηλικίας 55 - 64 ετών εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 33% τα επόμενα 20 χρόνια, έναντι 15% - 20% σήμερα.

Μεγάλη η ζημιά για τα «αδύναμα» κράτη

Σύμφωνα με τα εμπεριρικά δεδομένα -προστίθεται στη σχετική έκθεση- η αύξηση του ποσοστού των εργαζομένων ηλικίας 55 - 64 κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες συνεπάγεται τη μείωση της εργατικής παραγωγικότητας κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες. Επομένως, τονίζει το ΔΝΤ, η ηλικιακή αύξηση των εργαζομένων θα επιφέρει δυσμενείς επιπτώσεις στην παραγωγικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Ένα ακόμη μείζον πρόβλημα συνίσταται στον άριστο καταμερισμό των επιπτώσεων τις προαναφερθείσας εξέλιξης στις χώρες-μέλη της Ευρωζώνης. Τα αδύναμα κράτη -όπως η Ελλάδα, η Ισπανία, η Πορτογαλία και η Ιταλία- θα υποστούν μεγαλύτερη «ζημιά», εξαιτίας των εξασθενημένων «αμυντικών δυναμέων» που διαθέτουν. Το υψηλό χρέος και το μηδαμινό δημοσιονομικό περιθώριο συνιστούν ανασταλτικούς παράγοντες στην αντιμετώπιση του προβλήματος, καταλήγει ενδεικτικά η έκθεση του ΔΝΤ.

Τα... κακά νέα

Η μελέτη κλείνει με την επισήμανση ότι υπάρχουν και καλά νέα, δεδομένου ότι μια σειρά από πολιτικές μπορούν να μετριάσουν τις δυσμενείς επιπτώσεις της γήρανσης του εργατικού δυναμικού στην αύξηση της παραγωγικότητας.

Πρώτη εξ αυτών η βελτίωση των συνθηκών υγείας. Μια άλλη παράμετρος ιδιαίτερα σημαντική είναι η ενίσχυση των ενεργών πολιτικών προγραμμάτων κατάρτισης και επανακατάρτισης, ενώ ένας τρίτος ενισχυτικός παράγοντας θα μπορούσε να είναι η μείωση του φορολογικού βάρους της περιστασιακής απασκόλησης σε συνδυασμό με τις επενδύσεις στην έρευνα.

Η έκθεση στα μέσα του καλοκαιριού

Η πρώτη πρόσφατη κρούση είχε γίνει με έκθεση στις αρχές Ιουλίου, τονίζοντας ότι τα στοιχεία δείχνουν πως το 2035 ο πληθυσμός της χώρας θα έχει υψηλό μέσο όρο ηλικίας. Αυτό θα έχει επίπτωση τόσο στην παραγωγικότητα όσο και στο συνταξιοδοτικό σύστημα.

Είναι ενδεικτικό ότι με βάση τις προβλέψεις του ΔΝΤ για τη χώρα μας το 2035 το 27,2% των πολιτών θα είναι άνω των 65 ετών, όταν το 2015 αντιστοικούσε στο 20,1%. Το 2020 θα αυξηθεί στο 21,3%, το 2025 στο 22,9% και το 2030 στο 24,8% πριν εκτοξευθεί το 2035.

Χαρακτηριστικές ήταν οι προβλέψεις του Ταμείου για το ποσοστό των εργαζομένων τα επόμενα χρόνια στην Ελλάδα, καθώς εκτιμούσε ότι το 2035 ένας στους τέσσερεις του εργατικού δυναμικού της χώρας θα είναι 55 - 64 ετών.

Συγκεκριμένα, το 2014 η ηλικιακή ομάδα 55 - 64 ετών αποτελούσε το 11,5% του συνολικού εργατικού δυναμικού (ηλικία 15 - 64).

Το 2020 θα αντιστοιχεί στο 18,5%, το 2025 στο 21,3%, το 2030 στο 23,7% και το 2035 θα έχει εκτοξευθεί στο 25,4%.

► Ποιοι θίγονται και πότε

Χωρίς σύνταξη - χωρίς ασφάλιση

ΝΕΟ «ΤΣΕΚΟΥΡΙ» ΑΠΟ ΤΡΕΙΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΣΕ ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΟΑΕΕ. ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΤΣΑΓΑΝΗ katsaganis@kefalaiο.gr

Κομμένος είναι ο δρόμος προς τη σύνταξη, αλλά ακόμα και προς τη στοιχειώδη ασφάλιση - ιατροφαρμακευτική περιθαλψη για σχεδόν 300.000 ελεύθερους επαγγελματίες.

Ο ΟΑΕΕ, όντας στα όρια αδυναμίας απόδοσης των συντάξεων που χρωστά, προκάρη την ίδια στιγμή βέση του νόμου Κατρούγκαλου και:

- Επιβάλλει ανώτατο «πλαφόν» 768 ευρώ στις προσωρινές συντάξεις όσων έχουν αιτηθεί σύνταξη μετά τις 13 Μαΐου 2016 (έναρξη ισχύος νέου Ασφαλιστικού) - ανεξάρτητα από τις εισφορές που έχει καταβάλει κάθε ασφαλισμένος.

- Αποδίδει οριστικές συντάξεις ύστερα από 12 μήνες και μάλιστα μειωμένες λόγω των νέων χαμηλότερων ποσοστών αναπλήρωσης.

Επιβάλλει μειώσεις στις μελλοντικές συντάξεις όσων χρωστούν έως 20.000 ευρώ.

► Ποιοι θίγονται άμεσα

Οι 70.000 από τους 300.000 «εγκλωβισμένους» ασφαλισμένους του ΟΑΕΕ είτε έχουν καταθέσει τα δικαιολογητικά τους και περιμένουν τη σύνταξη ή τους, είτε δεν μπορούν να τα καταθέσουν - αν και έχουν συμπληρώσει τα απαιτούμενα χρόνια επαγγελματικής δραστηριότητας - λόγω της αδυναμίας τους να διακανονίσουν τα ληξιπρόθεσμα χρέη τους προς το ασφαλιστικό ταμείο τους.

Την ίδια στιγμή, σύμφωνα με εκτιμήσεις στελεχών, άλλοι 230.000 οικονομικά ενεργοί επαγγελματίες δεν μπορούν να έχουν ούτε καν πρόσβαση στην ιατρο-φαρμακευτική περιθαλψη, αδυνατώντας να καταβάλουν τις τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές τους για τον ΟΑΕΕ και τον ΕΟΠΥΥ (μιας και οι δυο αυτές εισφορές καταβάλλονται υποχρεωτικά ταυτόχρονα) αλλά και παράλληλα να εξοφλήσουν τμηματικά τα χρέη τους προς το Ταμείο τους.

Οι επαγγελματίες αυτοί είναι «παρκοί» για τον ΟΑΕΕ, δηλαδή:

- Ασκούν οικονομικά δραστηριότητα.

- Έχουν δείξει μια ορισμένη, έστω και αραή, συνέπεια στην καταβολή εισφορών - σε διάκριση με εκείνους που είναι «εξαφανισμένοι» (δηλαδή έχουν οφειλές ακόμα και πριν από το 2009).

Τα «μέτωπα» σε βάρος των αυταπασχολουμένων

Ο «κλοιός» γύρω από τους επαγγελματίες, σύμφωνα με όσα προκύπτουν από τον νόμο Κατρούγκαλου, προκύπτει από τα παρακάτω τρία βασικά «μέτωπα»:

1. «Πλαφόν» 768 ευρώ στις προσωρινές συντάξεις ανεξαρτήτως του ύψους καταβληθεισών εισφορών

Οι προσωρινές κύριες συντάξεις όσων ασφαλισμένων του ΟΑΕΕ «βγουν» στη σύνταξη από τη 13η Μαΐου 2016 και έπειτα θα ανέλθουν στο 50% του μέσου μηνιαίου εισοδήματος που είχε ένας επαγγελματίας κατά το τελευταίο 12μηνο της απασχόλησής του.

Ως μέσο μηνιαίο εισόδημα νοείται αυτό το οποίο προκύπτει από το πηλίκο του συνόλου των τρεχουσών εισφορών κύριας ασφάλισης που καταβλήθηκαν ή έπρεπε να καταβληθούν κατά τους μήνες αυτούς, διαιρούμενου διά του 20% και διά του 12.

Ο νόμος προβλέπει, επίσης, πως η προσωρινή σύνταξη πρέπει να εκδοθεί το αργότερο ύστερα από 2 μήνες, μετά την κατάθεση των δικαιολογητικών. Η κατώτατη προσωρινή σύνταξη ανέρχεται στα 384 ευρώ και ανώτερη στα 768 ευρώ.

Παράδειγμα

Ασφαλισμένος του ΟΑΕΕ δέκοψε την ασφαλίση στον φορέα τον Μάρτιο του 2013 και υποβάλλει αίτηση συνταξιοδότησης τον Ιούλιο του 2016 με θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Για τον υπολογισμό της προσωρινής του σύνταξης (εύρεση μέσου μηνιαίου εισοδήματος) λαμβάνονται υπόψη οι ασφαλιστικές εισφορές που καταβλήθηκαν ή έπρεπε να καταβληθούν από τον Μάρτιο του 2012 έως και τον Φεβρουάριο του 2013.

Ο σχετικός κηλίδος σύνταξης είναι 315,59 ευρώ. Επομένως η προσωρινή σύνταξη προκύπτει ως εξής: 315,59 ευρώ X 12 = 3.787,08 ευρώ.

Στη συνέχεια διαιρούνται τα 3.787,08 ευρώ με το 20% και έπειτα με 12 και προκύπτουν 1.577,95 ευρώ.

Τα 1.577,95 ευρώ αποτελούν το μέσο μηνιαίο εισόδημα. Έπειτα πολλαπλασιάζονται τα 1.577,95 ευρώ με το 50% και προκύπτουν 788,97 ευρώ.

Επειδή όμως το ποσό αυτό υπερβαίνει το όριο των 768,00 ευρώ, που είναι το ανώτερο όριο προσωρινής σύνταξης, χορηγείται προσωρινή σύνταξη 768,00 ευρώ.

2. Μειωμένες και «καθυστερημέ

Οι οριστικές κύριες συντάξεις (για εκείνους που θα καταθέσουν δικαιολογητικά από 13/5/2016 και έπειτα) θα είναι μέχρι και 55% χαμηλότερες σε σχέση με εκείνους που θα προέκυπταν με βάση το ασφαλιστικό που

► Αν η αίτηση για συνταξιοδότηση έχει κατατεθεί πριν από την ψήφιση του νόμου Κατρούγκαλου, η σύνταξη θα υπολογιστεί με βάση τον νέο τρόπο υπολογισμού, σε περίπτωση που η διακοπή επαγγελματικής δραστηριότητας του ίδιου ασφαλισμένου έγινε μετά την αίτηση συνταξιοδότησης και προημιότι μετά την έναρξη ισχύος του νέου ασφαλιστικού.

Παράδειγμα

Ασφαλισμένος του ΟΑΕΕ που υποβάλλει αίτηση συνταξιοδότησης λόγω γήρατος στις 05/05/2016 και η διακοπή της δραστηριότητάς του έχει γίνει μέχρι και τις 12/05/2016, ο υπολογισμός του ποσού της σύνταξης του γίνεται βάσει του προϊσχύοντος καθεστώτος.

Εκκρεμούν 40.000 αιτήσεις

Την ίδια στιγμή που οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΟΑΕΕ καταπίνουν με την κατανόηση του νέου νόμου, εκκρεμούν κοινά 40.000 κύριες συντάξεις από τον ΟΑΕΕ εκ των οποίων μόλις 15.000 έχουν δοθεί ως «προσωρινές», σύμφωνα με στοιχεία που έχουν δώσει στη δημοσιότητα στελέχη του ίδιου Ταμείου.

Και πώς θα μπορούσε να είναι διαφορετικά, αν σκεφτεί κανείς πως το έλλειμμα του ΟΑΕΕ αναμένεται να ξεπεράσει

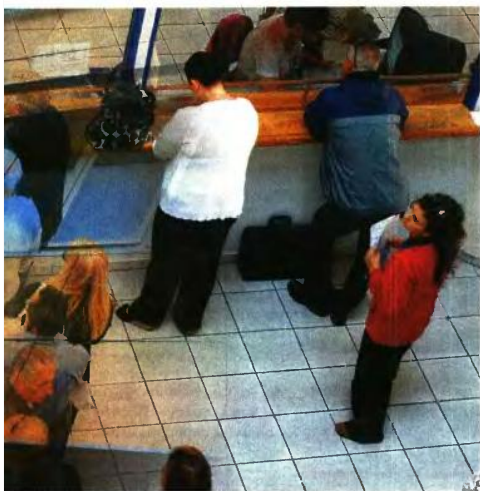

300.000 επαγγελματίες

ΥΠΟΘΕΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ ΝΕΑΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΕΣ> οι οριστικές κύριες συντάξεις

Ίσχυε πριν από τις 13/5/2016. Και όχι μόνο αυτό, αλλά ο χρόνος που κατά μέσο όρο απαιτείται για την καταβολή της οριστικής σύνταξης από τον ΟΑΕΕ προς τον δικαιούχο της ανέρχεται σε 12 μήνες.

➤ Αντίθετα, αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος ή αναπηρίας θα αντιμετωπίζονται με τα νέα ποσοστά αναλήψεως, στην περίπτωση που η διακοπή της δραστηριότητας έγινε μετά τις 13/5/2016 αν και οι αιτήσεις κατατέθηκαν έως και τις 12/05/2016.

Παράδειγμα

Ασφαλισμένος του ΟΑΕΕ που υποβάλλει αίτηση συνταξιοδότησης λόγω γήρατος στις 5/5/2016 και η διακοπή της δραστηριότητάς του έχει γίνει στις 14/05/2016 ο υπολογισμός του ποσού της σύνταξης του γίνεται βάσει του νέου καθεστώτος.

Στα 15.000 ευρώ μπαίνει ο εισοδηματικός «πύξινος» της νέας ρύθμισης

■ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΤΟΥ ΥΠ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ έχει ταχθεί δημοσίως υπέρ της θέσης μιας νέας ευνοϊκότερης –σε σχέση με εκείνη των 12 δόσεων (πάγια ρύθμιση)– ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφελών προς τα ασφαλιστικά ταμεία, οι οποίες σήμερα ξεπερνάνε τα 16,6 δισ. ευρώ.

Στο υπ. Εργασίας εξετάζουν το ενδεχόμενο να μπου εισοδηματικά κριτήρια για την ένταξη ενός οφειλέτη στη νέα ρύθμιση.

Πληροφορίες του «Κ» αναφέρουν πως, σύμφωνα με το επικρατέστερο σενάριο, ο εισοδηματικός «πύξινος» αυτός μπαίνει καταρχάς γύρω στα 15.000 ευρώ. Με άλλα λόγια, θα μπορούσαν να ενταχθούν στη νέα ευνοϊκή ρύθμιση όσοι επαγγελματίες δηλώνουν γύρω στα 15.000 ευρώ ετήσιο εισόδημα. Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, δεν φαίνεται να προκρίνεται το ενδεχόμενο «διαγραφής» μέρους του ληξιπρόθεσμων χρεών των οφειλετών, μιας και και κάτι τέτοιο θα δημιουργούσε έμμεση «υποκίνηση» δημιουργίας χρεών.

Σε κάθε περίπτωση, τον τελικό λόγο τον έχουν και πάλι οι «θεσμοί», δεδομένου ότι το θέμα αυτό θα τεθεί από την ελληνική πλευρά στα πλαίσια της επικείμενης διαπραγμάτευσης το φθινόπωρο.

Πάντως, τα έσοδα από ρυθμίσεις στον ΟΑΕΕ κάθε άλλο παρά εντυπωσιακά είναι μέχρι τώρα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΚΕΑΟ μεταξύ 2013 - α' εξαμήνου του 2016 έχουν εισπραχθεί από ρυθμίσεις μόλις 123 εκατ. ευρώ. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί μόλις στο 3% των συνολικών ληξιπρόθεσμων οφελών προς τον ΟΑΕΕ και στο 4% των επίσημων συνταξιοδοτικών δαπανών του.

3. Μειώσεις λόγω συμψηφισμού χρεών - συντάξεων

Εως 55 ισοποσες μηνιαίες παρακρατίσεις θα υποστούν όσοι ασφαλισμένοι του ΟΑΕΕ με χρέη έως 20.000 ευρώ θελήσουν να διακανονίσουν μ' αυτόν τον τρόπο τις οφειλές τους προκειμένου να καταθέσουν τα δικαιολογητικά τους για σύνταξη.

Δεν μπορούν, όμως, να συμψηφιστούν συνολικές ληξιπρόθεσμες οφειλές ασφαλισμένων προς τον ΟΑΕΕ άνω των 20.000 ευρώ με τη σύνταξη την οποία θα λάβουν (ανεξάρτητα με τον χρόνο κατάθεσης των δικαιολογητικών για τη συνταξιοδότηση).

Σύμφωνα με εκτιμήσεις στελεχών του υπ. Εργασίας, γύρω στους 30.000 επαγγελματίες είναι «εργαζόμενοι» στο προ-συνταξιοδοτικό καθεστώς. Και αυτό γιατί αν και έχουν «θεμελιώσει» συνταξιοδοτικό δικαίωμα, δεν μπορούν να καταθέσουν τα δικαιολογητικά τους για σύνταξη, δεδομένου ότι το χρέος τους ξεπερνά τα 20.000 ευρώ.

Παράδειγμα

Ασφαλισμένος του ΟΑΕΕ έχει οφειλή από ασφαλιστικές εισφορές ύψους 15.000 ευρώ και οφειλή από αναγνώριση χρόνου ασφάλισης ύψους 7.200 ευρώ (μηνιαία δόση 300 ευρώ). Έτσι το συνολικό χρέος ανέρχεται σε 22.200 ευρώ.

Προκειμένου να χορηγηθεί προσωρινή σύνταξη, ο ασφαλισμένος πρέπει να καταβάλει εντός διμήνου από τη λήψη της σχετικής ειδοποίησης από τον ΟΑΕΕ, το ποσό της οφειλής που υπερβαίνει τα 20.000 ευρώ δηλαδή το ποσό των 2.200 ευρώ.

Από το ποσό της προσωρινής σύνταξης παρακρατείται μόνο η μηνιαία δόση για την αναγνώριση του χρόνου ασφάλισης ύψους 300 ευρώ.

Μετά την έκδοση της οριστικής απόφασης συνταξιοδότησης, παρακρατείται τόσο το υπολειπόμενο ποσό της μηνιαίας δόσης για την αναγνώριση του χρόνου ασφάλισης (εφόσον δεν έχει γίνει εξόφληση της οφειλής), καθώς και η μηνιαία δόση για την εξόφληση της οφειλής από ασφαλιστικές εισφορές.

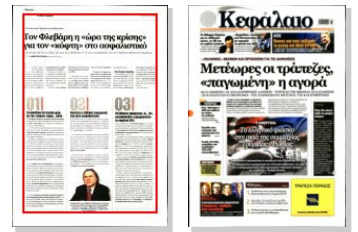
συνταξιοδότησης

τα 675 εκατ. ευρώ. Αν καταβάλλονταν όλες οι εκκρεμείς συντάξεις θα ανέβαινε κατά 350 εκατ. ευρώ ο επίσημος λογαριασμός για την καταβολή συντάξεων, ενώ μαζί με τα αναδρομικά τα ληξιπρόθεσμα χρέη του ΟΑΕΕ προς τους ασφαλισμένους φτάνει τα 700 εκατ. ευρώ.

Τα χρέη του ΟΑΕΕ προς τους συνταξιούχους κυρίως... σύνταξη ωριμομένων μπροστά στα χρέη των ασφαλισμένων προς αυτόν. Σύμφωνα με την τελευταία 3μηνιαία έκθεση

του Κέντρου Εξόφλησης Ανεξόφλητων Οφελών (ΚΕΑΟ) είναι καταγεγραμμένοι 136.678 οφειλέτες του ΟΑΕΕ –με χρέη άνω των 5.000 ευρώ έκαστος– με συνολικά χρέη 4,1 δισ. ευρώ.

Την ίδια στιγμή παραμένει ως μόνη δυνατότητα διακανονισμού των ληξιπρόθεσμων οφελών ασφαλισμένων στον ΟΑΕΕ η «πάγια ρύθμιση» με τις 12 ισοποσες μηνιαίες δόσεις.

► Το stress test Ταμείων και κυβέρνησης

Τον Φλεβάρη η «ώρα της κρίσης» για τον «κόφτη» στο ασφαλιστικό

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ 20% ΑΜΦΙΣΒΗΤΟΥΝ ΤΟ ΥΨΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

■ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΤΣΑΓΑΝΗ katsaganis@kefalaiο.gr

Εξι μόλις μήνες έχει στη διάθεσή της η κυβέρνηση προκειμένου να τετραγωνίσει τον κύκλο της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού που νομοθέτησε τον περασμένο Μάιο. Στο τέλος του «stress test» των επόμενων μηνών θα κριθεί το «ύψος» ή, για την ακρίβεια, η **ενεργοποίηση του «κόφτη» των κύριων συντάξεων.** Υπηρεσιακά στελέχη του υπ. Εργασίας παραδέχονται στο «Κ» πως στα τέλη του Φεβρουαρίου θα έλθει η πραγματική «ώρα της αλήθειας» του νέου ασφαλιστικού, δεδομένου ότι τότε:

► Θα έχει υπάρξει **πλήρης**

εικόνα για την εκτέλεση του κρατικού Προϋπολογισμού του 2016.

► Θα πρέπει έχει δοκιμασθεί η δυνατότητα εισπραχθείς της **1ης διμηνιαίας δόσης από το ασφαλιστικό «χαράτσι» 20% επί του καθαρού δηλωτέου εισοδήμα-**

τος για την κύρια ασφάλιση.

► Θα φανεί το δημοσιονομικό κόστος της καθυστερημένης και με **υστερήσει χρόνο εφαρμογής του νόμου Κατρούγκαλου** (π.χ., ενίσχυση χαμηλοσυνταξιακών που έχασαν το ΕΚΑΣ, επιβολή «πλαφόν» στις αναδρομ-

κές παρακρατήσεις).

■ **Τα όσχημα σημάδια**

Τα σημάδια και από τα τρία παραπάνω «μέτωπα», από τα οποία θα εξαρτηθεί το κατά πόσο οι παρεμβάσεις (δηλαδή περικοπές) στις ήδη καταβαλλόμενες κύριες συντά-

ξες θα έλθουν τουλάχιστον έναν χρόνο νωρίτερα από όσο προβλέπει ο νόμος Κατρούγκαλου (και συγκεκριμένα στα **μέσα-τέλη του 2017** δεδομένου θα έχει ως τότε ολοκληρωθεί ο **επαναυπολογισμός** τους) αντί για την 1/1/2019, κάθε άλλο παρά ενθαρρυντικά είναι. Και αυτό γιατί:

01!

Η απόκλιση στα έσοδα φέρνει τον «κόφτη» παρά... πόδα

■ Τα καθαρά έσοδα του κρατικού Προϋπολογισμού υποχώρησαν στο 7μηνο (Ιανουάριος - Ιουλίου) του 2016 κατά **621 εκατ. ευρώ** ή 2,2% έναντι του προβλεπόμενου από το ΥΠΟΙΚ στόχου.

Αν αυτή η τάση συνεχιστεί μέχρι τα τέλη του Δεκεμβρίου του 2016, δεν αποκλείεται να ενεργοποιηθεί και ο **δημοσιονομικός «κόφτης»** σε βάρος των δημοσίων δαπανών, μεταξύ αυτών, και σε βάρος των δαπανών για την καταβολή συντάξεων.

Οι ελπίδες της κυβέρνησης για ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας το β' εξάμηνο του 2016 (μετά την ύφεση 0,7-0,8% στο α' εξάμηνο του ίδιου έτους) –και έτσι των φορολογικών εσόδων– λόγω της αναμενόμενης βελτίωσης του οικονομικού κλίματος που θα πρέπει να φέρει η επιτυχής ολοκλήρωση της 1ης αξιολόγησης του προγράμματος και η εκταμίευση της δόσης (μεγάλο μέρος της οποίας θα διοχετευθεί σε ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του κράτους προς ιδιώτες) σκοντάφτει σε **δύο νέους αρνητικούς παράγοντες:**

● Την **ένταξη της 2ης αξιολόγησης** του προγράμματος προσαρμογής από τους «θεσμούς» με τουλάχιστον τέσσερις «καυτούς» φακέλους με μεγάλο κοινωνικό αντίκτυπο (εργασιακό, ειδικά μισθολόγια, πρόνοια και «κόκκινα δάνεια») το **ερχόμενο φθινόπωρο.** Μ' άλλα λόγια, την ίδια ώρα που η κυβέρνηση θα αναμένει τη σταθεροποίηση του θετικού ρυθμού ανάπτυξης στο δ' τρίμηνο του 2016 (εφόσον, φυσικά, περάσει σ' αυτά τα πρόσχημα το γ' τρίμηνο του ίδιου έτους όπως προβλέπουν στο ΥΠΟΙΚ), η **πολιτική αβεβαιότητα** την οποία φέρνει κάθε αξιολόγηση στην αγορά δεν αποκλείεται να διατηρήσει μέχρι τέλος του 2016 σε αρνητικά πρόσημα το ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ.

● Το **όλο δυσαιώνιο οικονομικό-επενδυτικό κλίμα το οποίο διαμορφώνεται συνολικά σε βάρος της Ε.Ε.** –και έτσι και στην Ελλάδα– μετά τα αποτελέσματα του βρετανικού δημοψηφίσματος (υπέρ του Brexit) τον περασμένο Ιούνιο και τις ραγδαίες πολιτικές εξελίξεις στην Τουρκία τον περασμένο Ιούλιο.

02!

Κοστίζει η ελληνικής εφαρμογή του νέου ασφαλιστικού

■ Η κυβέρνηση από την πρώτη κιόλας στιγμή της εφαρμογής του νέου ασφαλιστικού επιχειρεί να το... υπονομεύσει. Ο «λογαριασμός» από τα «αντισταθμικά» μέτρα που έχει ήδη λάβει σε συνδυασμό με τις αστήριχτες –προς το παρόν– προβλέψεις για έσοδα από εισφορές ανέρχεται σε **1,1 δις. ευρώ.** Πιο αναλυτικά:

● Το κόστος της μη αναδρομικής επιστροφής του ΕΚΑΣ για το α' πεντάμηνο του 2015, την οικονομική ενίσχυση προς όσους χάνουν το συγκεκριμένο επίδομα, αλλά και το «πλαφόν» στις αναδρομικές παρακρατήσεις στα μερίσματα και τις επικουρικές συντάξεις των απομακρυσμένων υπαλλήλων τα οποία έχουν μειωθεί από τον περασμένο Ιούνιο-Ιούλιο ανέρχεται κοντά στα **250-300 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση.**

● Την ίδια στιγμή που η κυβέρνηση «φορτώνει» τον κρατικό Προϋπολογισμό με βραχυβία «αντισταθμικά» μέτρα παραμένει **εντελώς αδιευκρίνιστο** από πού θα αυξηθούν κατά **800 εκατ. ευρώ** το 2017 τα έσοδα από ασφαλιστικές εισφορές – όπως προβλέπει η πιο πρόσφατη μελέτη της **Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής.**

Την ίδια στιγμή που τα έσοδα του ΟΑΕΕ έπεσαν στο 7μηνο του 2016 κατά 5,8% και τα φορολογικά έσοδα απέκλιναν κατά 2,2% το στόχο, η κυβέρνηση ετοιμάζεται από 1/1/2017 να επιβάλει το ασφαλιστικό «χαράτσι» 20% στους επαγγελματίες.

03!

Οι Έλληνες ψηφίζουν, οι... Βορειοϊρλανδοί «εφαρμόζουν» το χαράτσι 20%

■ Σε συνθήκες μιας «**κινούμενης άμμου**» σε επίπεδο οικονομίας και οικονομικών του Δημοσίου και ειδικότερα του ασφαλιστικού, η κυβέρνηση θα πρέπει επιβάλλει τη **νέα εισφορά του 20% επί του καθαρού δηλωτέου εισοδήματος των επαγγελματιών** για την κύρια σύνταξή τους από 1/1/2017.

Η ανάθεση του συγκεκριμένου project σε δημόσιο μη κερδοσκοπικό οργανισμό συμβούλων με έδρα τη **Βόρεια Ιρλανδία (NI-CO)** μάλλον θα περιplexεί παρά θα διευκολύνει τη **σύνδεση** (από 1/1/2017) και έπειτα **ενοποίηση** (από 1/1/2018) των διαδικασιών εισπραχθείς φόρων-ασφαλιστικών εισφορών για πάνω από 1,5 εκατ. ευρώ ασφαλισμένους στον ΟΑΕΕ, στο ΕΤΑΑ και στον ΟΓΑ, όπως έχουν δείξει ανάλογες **«ανάθεσεις»** στο παρελθόν σε Έλληνες ή και ξένους εμπειρογνώμονες.

Αφού η κυβέρνηση **απέτυχε παταγωδώς να πείσει τους επαγγελματίες, τους επιστήμονες** (π.χ., μηχανικούς, γιατρούς, δικηγόρους) και τους αγρότες για τη κοινωνική και οικονομική αναγκαιότητα αυτού του μέτρου, μεταφέρει σε... Βορειοϊρλανδούς τη «δικαιοδοσία» να βρουν τον τεχνικό τρόπο προκειμένου να εφαρμοστεί και μάλιστα σε μόλις τέσσερις μήνες.

Εξάλλου το βασικότερο πρόβλημα –όπως σημειώνουν έμπειρα στελέχη της διεύθυνσης οικονομικών του υπ. Εργασίας στο «Κ»– σε σχέση με τις εισφορές προς τον ΟΑΕΕ είναι περισσότερο η **πολύ χαμηλή «εισπραξιμότητα» τους** παρά ο τρόπος εισπραχθείς τους ή το σύστημα υπολογισμού τους. Για του λόγου το αληθές, τα έσοδα του ΟΑΕΕ μειώθηκαν κατά 5,8% στο 7μηνο του 2016 σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα το 2015. Την ίδια στιγμή, έχει απορροφηθεί από το α' εξάμηνο το 65% περίπου της προβλεπόμενης –προς τον ΟΑΕΕ– κρατικής χρηματοδότησης, έχει γίνει «ένταση ρευστότητας» 200 εκατ. ευρώ ενώ στον «πόγω» παραμένουν άλλα **100-150 εκατ. ευρώ** από τον «**κοιμηραρά**» του **Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης Γενεών.**

«ΤΥΦΩΝΑΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ ΝΟ 2» ΑΠΟ ΤΩΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ ΚΑΙ ΜΕ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΪΣΧΥ

Ρεπορτάζ: *Δημήτρης Κωστάκος*

Τετραπλή ψυχρολουσία θα υποστούν από τον Σεπτέμβριο, τουλάχιστον δύο εκατομμύρια ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι. Ο κατάλογος των μέτρων, περιλαμβάνει παρεμβάσεις στις επικουρικές συντάξεις, τα εφάπαξ, τα μερίσματα που κορηνεί το Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων και τις υψηλές συντάξεις από μια ή και διαφορετικές πηγές.

Αναλυτικότερα:

• **ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΕΣ:** Ο «κύκλος» των περικοπών, αναμένεται να κορυφωθεί με την καταβολή των επικουρικών συντάξεων του Σεπτεμβρίου. Όπως εκτιμάται, θα έχει ολοκληρωθεί ο επανυπολογισμός για 900.000 συνταξιούχους, από τους οποίους περίπου 200.000 κινδυνεύουν με περικοπές. Οι μειώσεις υπολογίζεται ότι θα αγγίξουν έως και το 40%. Πρόκειται για συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα, τραπεζών και πρώην ΔΕΚΟ για τους οποίους το άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης ξεπερνά τα 1.300 ευρώ. Σύμφωνα με στοιχεία που έχουν συλλέξει οι αρμόδιες διευθύνσεις του υπουργείου Εργασίας στο πλαίσιο του επανυπολογισμού, ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη, τις βαρύτερες απώλειες θα υποστούν οι πρώην υπάλληλοι της Εμπορικής και της Alpha Bank (-35% κατά μέσο όρο), οι ναυτιλιακοί πράκτορες (-20% κατά μέσο όρο) και συνταξιούχοι του ιδιωτικού τομέα (-15% κατά μέσο όρο). Παράλληλα, θα ξεκινήσουν οι αναδρομικές μηνιαίες παρακρατήσεις στις

επικουρικές συντάξεις για το διάστημα Ιουνίου-Ιουλίου - Αυγούστου, δεδομένου ότι οι εν λόγω περικοπές έχουν αναδρομική ισχύ από την 1η Ιουνίου. Τα αναδρομικά θα παρακρατηθούν σε τρεις ισόποσες δόσεις από τις συντάξεις του Οκτωβρίου, του Νοεμβρίου και του Δεκεμβρίου, άρα τότε οι απώλειες θα είναι μεγαλύτερες. Οι μεγάλοι χαμένοι της «πρώτης φάσης» των περικοπών, λόγω του νέου τρόπου υπολογισμού των επικουρικών συντάξεων, ήταν συνταξιούχοι:

- Πρώην δημόσιοι και κυρίως δημοτικοί υπάλληλοι, που υπέστησαν μειώσεις οι οποίες κυμάνθηκαν στα επίπεδα 16 - 20% σε αρκετές περιπτώσεις.
- Πρώην εκπαιδευτικοί του ιδιωτικού τομέα, που διαπίστωσαν περικοπές 8-10%.
- Πρώην τραπεζοϋπάλληλοι της ΕΤΒΑ, για τους οποίους η μείωση κυμάνθηκε από 10% έως 20% σε ακραίες περιπτώσεις.
- Περικοπές σημειώθηκαν, επίσης, σε συνταξιούχους χημικούς (ΤΕΑΧ), πρώην εργαζόμενους σε ΟΤΕ, ΕΛΑΤΑ, ΕΤΒΑ, ΕΡΤ, Αγρο-

Ψυχρολουσία για 2.000.000 ασφαλισμένους

τική Τράπεζα (ΕΛΕΜ) και πυροσβέστες (ΤΕΑΠΑΣΑ).

• **ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ:** Παράλληλα, αρχίζουν οι αναδρομικές παρακρατήσεις στα μερίσματα 280.000 συνταξιούχων του Δημοσίου (ΜΤΠΥ) για το διάστημα Ιανουαρίου - Αυγούστου, δεδομένου ότι οι περικοπές, οι οποίες στερούν κατά μέσο όρο το 32% από τις εν λόγω παροχές, έχουν αναδρομική ισχύ από την 1η Ιανουαρίου του 2016.

Οι επόμενες, τριμηνιαίες καταβολές, των μερισμάτων που κορηνεί το ΜΤΠΥ, έχουν προγραμματιστεί για τις 30 Σεπτεμβρίου και τις 30 Δεκεμβρίου.

Υπενθυμίζεται ότι στην καταβολή του μηνός Ιουνίου, που τελικά πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουλίου, υπήρξε περικοπή, η οποία κατά μέσο όρο ανήλθε στο 59%. Επίσης, σε περίπου 26.000 δικαιούχους, διακόπηκε η καταβολή μερίσματος, λόγω εφαρμογής των διατάξεων του νέου Ασφαλιστικού. Πριν από τις περικοπές το μερίσμα κατά μέσο όρο, ανερχόταν στα 201 ευρώ το μήνα, ενώ μετά τις μειώσεις περιορίστηκε στα επίπεδα των 82 ευρώ.

• **ΕΦΑΠΑΞ:** Το τρίτο πακέτο πληρωμών εφάπαξ του Σεπτεμβρίου κρύβει μια δυσάρεστη έκπληξη, καθώς οι δικαιούχοι κινδυνεύουν να υποστούν και δεύτερο κούρεμα αν δεν έχουν πληρώσει την πρώτη δόση του ΕΝΦΙΑ που έρχεται τον Σεπτέμβριο ή το φόρο εισοδήματος. Το ποσό του εφάπαξ θα συμψηφιστεί με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Δημόσιο προτού είναι διαθέσιμο προς εισπραξη (δεν έχει διευκρινιστεί αν ο συμψηφισμός θα αφορά μόνο τις ληξιπρόθεσμες οφειλές). Το πακέτο του Σεπτεμβρίου θα αφορά σε 3.000-4.000 δικαιούχους, οι οποίοι αποχώρησαν τον Νοέμβριο και τον Δε-

κέμβριο του 2013. Με την πληρωμή συνολικά 6.000 συνταξιούχων του Δημοσίου τελειώνουν οι εκκρεμότητες του 2013 και απομένει να ικανοποιηθούν, ως το τέλος του τρέχοντος έτους, άλλες 28.000 εκκρεμείς αιτήσεις από το 2014. Όλες οι καταβολές γίνονται πλέον με τον νέο τρόπο υπολογισμού που ενσωματώνει τις περικοπές των προηγούμενων μηνών. Το νέο εφάπαξ στον δημόσιο τομέα είναι μειωμένο από 15,64% έως 18,26% σε σύγκριση με το βοήθημα που έλαβαν δικαιούχοι πριν από την 1η Σεπτεμβρίου του 2013.

• **ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ & ΥΨΗΛΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ:** Εξάλλου, το Σεπτέμβριο αρχίζει και η αναδρομική παρακράτηση στις ατομικές συντάξεις άνω των 2000 ευρώ μηνιαία (1.820 καθαρά) και στις πολλαπλές συντάξεις που ξεπερνούν τα 3000 ευρώ. Υπολογίζεται ότι οι θιγόμενοι ξεπερνούν τους 6.000. Το πλάφον πριν από το νόμο Κατρούγκαλου, για κάθε κύρια σύνταξη ήταν στα 2.773 ευρώ και για πολλαπλές συντάξεις, στα 3.680 ευρώ. Με τις συντάξεις του Σεπτεμβρίου (ή του Οκτωβρίου αν υπάρξει καθυστέρηση) περικοπές θα υποστούν και οι προσυνταξιοδοτικές παροχές 11.000 τραπεζοϋπάλληλων από την Εμπορική, την πρώην Πιστεως (vun Alpha) και την Αιτική Τράπεζα (προσυνταξιοδοτικό ΕΤΑΤ και ΕΤΕΑ). Οι κύριες συντάξεις τους, επανυπολογίζονται με ενιαίο ποσοστό αναπλήρωσης (1,75%) και κορευονται μέχρι και 30% αναδρομικά από την 1η Ιουνίου. Υπολογίζεται ότι μεσοσταθμικά οι μειώσεις θα κυμαίνονται στο 19,5%. Επίσης, έχει ήδη αποφασιστεί η επέκταση της παρακράτησης 6% υπέρ ΕΟΠΥΥ σε όλες τις πολλαπλές συντάξεις. Αυτό σημαίνει ότι αναδρομικά από την 1η Ιουλίου, η εισφορά για παροχές ασθενείας που αντιστοιχεί σε ποσοστό 6% θα υπολογίζεται υποχρεωτικά επί του αθροίσματος των κύριων συντάξεων. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση των συνταξιούχων που λαμβάνουν πάνω από μια επικουρική σύνταξη.

Παρακρατήσεις και περικοπές σε επικουρικές, εφάπαξ, μερίσματα, υψηλές συντάξεις, εισφορές και πηλασματικά χρόνια